

PARAULA I VIDA

«No tinc por!»

«**N**o tinc por» fou el clam que encapçalava la manifestació tan massiva de repulsa dels atemptats de Barcelona i Cambrils del 17 d'agost de 2017, aquest divendres farà un any. Clam per condemnar la violència i donar suport a les víctimes, però sobretot fou un oferiment de pau i de convivència respectuosa per a tots els ciutadans, independentment de les seves conviccions religioses o ideològiques. Els terroristes amb fredor i brutalitat ens amenacen les nostres persones, els monuments i les esglésies; i no els hem fet res. Ens hem de defensar amb la nostra convicció democràtica fonamental, amb la llibertat religiosa per a tots, amb la serenitat plena de fermesa que aquells dies es va viure exemplarment a tot Catalunya. Volem viure en pau, volem ser acollidors de tothom i no tenim por dels qui ens ho volen destruir. No ho aconseguiran. Som molts més i estem compromesos en la pau i la reconciliació.

El Papa Francesc, els Bisbes de Catalunya i d'Espanya, moltíssimes persones que van deixar els seus missatges a la Rambla de Barcelona afirmàvem el nostre més profund dolor

per les víctimes que van perdre la vida en una acció tan inhumana i fèiem arribar el suport i la proximitat als nombrosos ferits, a les seves famílies i a tota la societat, condemnant una vegada més la violència cega, que és una ofensa gravíssima al Creador, i elevàvem les nostres pregàries a Déu perquè ens ajudés a seguir treballant amb determinació per la pau, el diàleg i la concòrdia a tot el món. El terrorisme és una pràctica intrínsecament perversa, del tot incompatible amb una visió moral de la vida, justa i raonable. No només vulnera greument el dret a la vida i a la llibertat, sinó que manifesta la més dura intolerància i totalitarisme. El Papa Francesc en una altra ocasió l'ha descrit com una «plaga», un flagell a eradicar de la mateixa manera que les guerres.

Aquells dies dels atemptats, i després també, ens vam reconciliar amb els Mossos i les forces de seguretat, amb bombers, sanitaris, metges i tothom qui va donar un cop de mà per ajudar. Taxistes que no cobraven, gent que donà sang, acollida gratis als hotels. En el fons, tota la ciutat de Barcelona, i tot Catalunya i tot l'Estat espanyol, amb Europa i el món, es van bolcar en ajudes i solidaritat, amb pe-

tites i grans històries molt heroiques i dignes. S'acomplí així, un cop més, la qualitat i la grandesa de la societat barcelonina i catalana en moments cruels de violència gratuïta i injusta.

El Sant Pare Francesc es referí al dolor viscut aquells dies, dient que «Déu plora amb nosaltres i ens sorprèn», i que «hem de ser persones de primavera», persones d'esperança. Es referia a la gran visió de l'esperança cristiana, perquè els creients «tenim un Pare que plora llàgrimes d'infinida pietat pels seus fills. Un Pare que sap plorar, que plora amb nosaltres. Un Pare que ens espera per consolar-nos, perquè coneix els nostres patiments i ha preparat per a nosaltres un futur diferent. Aquesta és la gran visió de l'esperança cristiana». Després del que vam viure a Barcelona fa un any, de les diverses mostres massives de pregària com a la Sagrada Família i a Tarragona, i les expressions de solidaritat i condol des de llocs ben llunyans, hem d'enfortir les conviccions i retrobar les raons per a la fraternitat i l'esperança, que foragiten la por. Perquè sigui veritat que: «No tenim por!»

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Noces d'or i argent matrimonials a Meritxell

Una quinzena de matrimonis han celebrat, enguany, les nocces d'or i una desena les d'argent al Principat d'Andorra. En una cerimònia molt compartida, donaren gràcies a la Mare de Déu de Meritxell havent fet camí d'amor, el 17 de juny. Fou una festa presidida per l'Arxiprest de les Valls, Mn. Ramon Sàrries, amb els preveres Mn. Ramon Rosell, Mn. Antoni Elvira, Mn. Joan Fenosa, Mn. Lluís Eduard Salinas, Mn. Jaume Soy i Mn. Pepe Chisvert.

Van renovar el compromís matrimonial i reberen de part del mossèn de cada parròquia la benedició i l'obsequi d'una capelleta de la Mare de Déu de Meritxell (daurada per als de les nocces d'or i platejada per als d'argent).

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Un altre jaç al carrer

En un dels arcs exteriors d'una església que deixa un espai entre columnes apareixen, de tant en tant —sovint uns quants dies seguits—, uns cartrons i un matalàs prim plegats, també alguns llençols. Quan la nit s'apropa, desapareixen. Els utilitzà per improvisar un llit on dormir un dels molts sensesostre que ho han de fer al carrer. Són molts i sembla que cada dia són més els que, quan arriba la nit, no tenen on anar a dormir i improvisen un precari jaç on poden i els deixen, sigui al peu d'una porta que no s'utilitza, sigui en un aparador en desús, sigui en el vestíbul d'un banc...

Fa uns dies, un jove coincidí amb la persona que guardava els cartrons i el matalàs a l'arc de l'església. El saludà, s'assegué al seu costat i encetaren una conversa en què l'home, d'uns cinquanta anys,

li explicà la història de la seva desgràcia i com havia arribat a dormir al carrer després de perdre la feina, l'habitatge, la família i de passar per la beguda, la deixadesa i l'abandonament personal, la presó... «Em vaig perdre el respecte a mi mateix, també les raons per viure i el sentit de la vida. Va ser una etapa fosca i molt dura, de desesperació». L'home li comentà que subsistia, amb moltes dificultats, gràcies a l'ajuda material i psicològica que ofereixen determinades entitats dedicades a l'ajuda de persones que es troben en situacions semblants a la seva, encara que moltes no volen ni acostar-s'hi. Li va agrair molt l'estona de conversa perquè —li digué— «hi ha persones que ens tenen por i ens miren malament perquè fem pudor o temen que els fem alguna malifeta i, també, perquè pensen que estem molt de-

teriorats i som agressius. És veritat que poden haver tingut alguna mala experiència». Abans d'acomiar-se, el noi li va donar els diners que portava a sobre, que eren ben pocs.

«Anava caminant cap a casa —em comentà el noi— content i alhora interpellat: com pot ser que mai hagués pensat que, darrera cada persona que viu al carrer en la indigència, hi ha una història personal de dolor i soledat? També vaig pregar per l'home que s'havia creuat en el meu camí, pels seus companys i per les entitats i les persones que els acullen i els ofereixen ajuda». «En veritat us ho dic: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40). El noi va sentir que Déu era a prop.

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRA Y VIDA

«No tinc por!»

«**N**o tengo miedo» fue el clamor que encabezaba la manifestación tan masiva de repulsa de los atentados de Barcelona y Cambrils del 17 de agosto de 2017, este viernes hará un año. Clamor para condenar la violencia y apoyar a las víctimas, pero sobre todo fue un ofrecimiento de paz y de convivencia respetuosa para todos los ciudadanos, independientemente de sus convicciones religiosas o ideológicas. Los terroristas con frialdad y brutalidad amenazan nuestras personas, los monumentos y las iglesias; y no les hemos hecho nada. Hay que defenderse con nuestra convicción democrática fundamental, con la libertad religiosa para todos, con la serenidad llena de firmeza que aquellos días se vivió ejemplarmente en toda Cataluña. Queremos vivir en paz, queremos ser acogedores para con todo el mundo y no tenemos miedo de quienes nos lo quieren destruir. No lo conseguirán. Somos muchos más y estamos comprometidos en la paz y la reconciliación.

El Papa Francisco, los Obispos de Cataluña y de España, muchísimas personas que dejaron sus mensajes en la Rambla de Barcelona afirmábamos nuestro más profundo dolor por las víctimas que perdieron la vida en una acción tan inhumana y hacíamos llegar el apoyo y la proximidad a los numerosos heridos, a sus familias y a toda la sociedad, condenando una vez más la violencia ciega, que es una ofensa gravísima al Creador, y elevábamos nuestras oraciones a Dios para que nos ayudara a seguir trabajando con determinación por la paz, el diálogo y la concordia en todo el mundo. El terrorismo es una práctica intrínsecamente perversa, del todo incompatible con una visión moral de la vida, justa y razonable. No sólo vulnera gravemente el derecho a la vida y a la libertad, sino que manifiesta la más dura intolerancia y totalitarismo. El Papa Francisco en otra ocasión lo ha descrito como una «plaga», un flagelo a erradicar de la misma manera que las guerras.

Aquellos días de los atentados, y después también, nos reconciamos con los Mossos y las fuerzas de seguridad, con bomberos, sanitarios, médicos y todo el que ofreció una mano para ayudar. Taxistas que no cobraban, gente que dio sangre, acogida gratis en los hoteles. En el fondo, toda la ciudad de Barcelona, y toda Cataluña y toda España, con Europa y el mundo, se volcaron en ayudas y solidaridad, con pequeñas y grandes historias muy heroicas y dignas. Se cumplió así, una vez más, la calidad y la grandeza de la sociedad barcelonesa y catalana en momentos crueles de violencia gratuita e injusta.

El Santo Padre Francisco se refirió al dolor vivido aquellos días, diciendo que «Dios llora con nosotros y nos sorprende», y que «tenemos que ser personas de primavera», personas de esperanza. Se refería a la gran visión de la esperanza cristiana, porque los creyentes «tenemos un Padre que llora lágrimas de infinita piedad por sus hijos. Un Padre que sabe llorar, que llora con nosotros. Un Padre que nos espera para consolarnos, porque conoce nuestros sufrimientos y ha preparado para nosotros un futuro diferente. Esta es la gran visión de la esperanza cristiana». Después de lo vivido en Barcelona hace un año, de las diversas muestras masivas de oración como en la Sagrada Familia y en Tarragona, y las expresiones de solidaridad y pésame desde lugares bien lejanos, debemos fortalecer las convicciones y reencontrar las razones para la fraternidad y la esperanza, que ahuyentan el miedo. Para que sea verdad que: «¡No tenemos miedo!»

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

APLECS I DEVOCIÓ POPULAR A LA DIÒCESI

L'ermita de Sant Salvador del Bosc, a Llimiana

Sant Salvador del Bosc (Pallars Jussà) és una ermita enmig de la boscúria que està situada a més de 1.200 m d'altitud, en un replanet del Bosc de Llimiana, en ple Montsec de Rúbies. Per tant al terme municipal de Llimiana, del Pallars Jussà. L'ascensió al petit temple és una excursió que mereix un matí gaudint de la comunió amb l'entorn i de la pregària.

L'origen de l'emplaçament és una església romànica, però se sospita d'una ocupació anterior del segle XI. Es conserva una talla petita de fusta del mateix sant. La devoció a Sant Salvador és compartida en molts altres termes veïns del Pallars i la Noguera.

Com un signe de la devoció de la comarca, dins l'ermita es pot trobar una sala plena d'ofrenes dels pelegrins, que les deixen com a testimoni de la seva pregària i prometença. Era molt popular el seu romiatge per demanar-li alguna petició. En general, es demana curació de malalties o bé la recuperació d'algun traumatisme.

És un temple d'una sola nau, cobert amb una volta de canó molt irregular que insinua un arc apuntat. Un arc presbiteral comunica la nau amb l'absis

semicircular de llevant. És tota arrebossada, part de dins i part de fora, però els llocs on ha caigut deixa veure un aparell molt senzill i rústec. L'absis semicircular s'aixeca sobre les restes d'un absis anterior, carrat, possiblement del segle X.

Al costat de l'ermita es troba un refugi amb un pou d'aigua de pluja, on es pot passar la nit. S'ha reconstruït gràcies a l'esforç de molts voluntaris. El refugi i el camí dels cent revolts ha sigut mantingut pels voluntaris del Centre Excursionista de Balaguer.

► **Reunió del Capítol Catedral.** Els Canonges de Santa Maria de La Seu d'Urgell van celebrar la reunió dels Capítols Pasquals a la sala capitular del claustre de la Catedral el 18 de juny. Van revisar la Trobada de Capitulars de Catalunya, celebrada el 7 de juny a La Seu d'Urgell, i van tractar diversos temes referents a la Catedral, destacant el de la restauració de l'orgue, amb motiu del centenari que se celebrarà el proper any. També van aprovar dos pressupostos: la restauració de les portes principals de l'entrada de la Catedral, i el de la megafonia de l'església de Sant Miquel. Van decidir estudiar l'obertura de la Cripta de la Catedral, buscant solucions pràctiques i econòmiques.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESI SOBRE EL BAPTISME

El signe de la fe cristiana

El significat del baptisme es destaca clarament en la seva celebració. Prenent en consideració els gestos i les paraules de la litúrgia podem comprendre la gràcia i el compromís d'aquest sacrament, que sempre s'han de redescobrir. En primer lloc, en el ritu d'acolliment, es pregunta el nom del candidat, perquè el nom indica la identitat d'una persona. Déu ens crida a cadascú pel nom, ens estima individualment, en la concreció de la nostra història. Ser cristians és un do que ve de dalt (cf. Jn 3,3-8). La fe no es pot comprar, sinó demanar-la i rebre-la certament com un do. «Senyor, dona'm el do de la fe», és una pregària bonica! De fet, «el baptisme és el sacrament d'aque-

lla fe, amb la qual els homes, il·luminats per la gràcia de l'Esperit Sant, responen a l'Evangeli de Crist» (*Ritu del Baptisme dels Infants*, Introd. gen., n. 3).

Així com els catecúmens adults manifesten en primera persona el que volen rebre com a do de l'Església, els infants són presentats pels pares, amb els padrins. El diàleg amb ells, els permet expressar la voluntat de rebre el baptisme i a l'Església la intenció de celebrar-lo. «Els pares i el celebrant ho manifesten fent el senyal de la creu al front dels infants» (*Ritu del Baptisme dels Infants*, Introd., n. 67). «El senyal de la creu [...] marca l'empremta del Crist en la persona que aviat li pertanyerà, i significa la grà-

cia de la redempció que el Crist ens ha adquirit per la seva creu» (*Catecisme de l'Església catòlica*, 1235). En la cerimònia fem als infants el senyal de la creu.

El infants són marcats al front. Els catecúmens adults són marcats també en els sentits, amb aquestes paraules: «Rebeu el senyal de la creu a les orelles, perquè escolteu la veu del Senyor»; «als ulls, perquè vegeu la llum de Déu»; «a la boca, perquè responeu a la paraula de Déu»; «al pit, perquè el Crist habiti per la fe en els vostres cors»; «a les espatlles, perquè accepteu el jou suavisim de Crist» (*Ritu de la iniciació cristiana dels adults*, n. 85).

(Dimecres, 18 d'abril de 2018)

Retaule de Sant Ermengol, a la Catedral de Santa Maria

El Retaule de Sant Ermengol s'ha dut a terme durant la primera quinzena del mes d'agost, al claustre de la catedral de la Seu, portant de nou alguns episodis de la vida de Sant Ermengol, Bisbe de La Seu d'Urgell des de l'any 1010 fins al 1035 i un personatge de la història de Catalunya durant el segle XI.

Aquest és un espectacle teatral que es representa de del 1957, en el que actors i tècnics —un centenar d'urgellencs i urgellenques que participen de forma amateur de la vida cultural de la ciutat de La Seu d'Urgell— escenifiquen en diferents quadres la vida del bisbe sant.

Sant Ermengol va ser Bisbe d'Urgell des de l'any 1010 fins a la seva mort el 1035 i és, sense cap mena de dubte, una de les grans figures polítiques a Catalunya d'aquell moment.

Ermengol va ser fill dels vescomtes de Conflent i de ben jove ja el van enviar a estudiar a La Seu d'Urgell, on era Bisbe el seu oncle Sal·la. Va reformar la institució de la Canònica, establint la vida en comú dels canonges de La Seu d'Urgell així com també va ser un gran reformador eclesiàstic, impulsor de les construccions d'esglésies, conqueridor dels territoris del sud, que llavors era en mans musulmanes i, sobretot, promotor de grans obres públiques de comunicació.

Benedicció d'un iconostasi per a la Divina Litúrgia ucraïnesa a Santa Maria de Guissona

La comunitat ucraïnesa catòlica de ritu bizantí establerta a Guissona està utilitzant aquest estiu en les seves celebracions un iconostasi, és una paret separadora, de tres fulles, que sol estar finament ornamentada amb icones o imatges sagrades que es col·loca davant de l'altar en les esglésies de ritu bizantí i que es tanca per tal d'amagar el sacerdot durant la pregària i la consagració eucarística.

L'iconostasi va ser entronitzat durant la seva Divina Litúrgia celebrada a l'església de Santa Maria de Guissona el dia 16 de juny. Fou una celebració solemne en la qual hi participà el Vicari episcopal per a l'Ordinariat d'Espanya, Rev. Andrés Martínez Esteban, en representació del Cardenal Carlos Osoro, Arquebisbe de Madrid i responsable de les comunitats cristianes de ritu oriental presents a Espanya. Hi estigué acompanyat pel sacerdot dels ucraïnesos de Guissona, P. Taras Kogut, i els sacerdots Estevan Uhryn,

d'Oviedo, i els de Barcelona Andriy Kachmar i Sergiy Znak. En la benedicció també hi intervingué Mn. Ramon Balagué, Rector de la Parròquia de Guissona. Al finalitzar l'acte litúrgic, el Vicari Rev. Andrés dirigí unes paraules als presents felicitant-los per aquesta adquisició de l'iconostasi i agraint tant a l'Arquebisbe Joan-Enric Vives com a Mn. Ramon Balagué l'acolliment que han donat sempre a la comunitat greco-catòlica ucraïnesa establerta a Guissona.

Aplec de Sant Pere a Núria

Com cada any, el 29 de juny, es va celebrar a Núria el tradicional Aplec de Sant Pere, que commemora l'obertura del Santuari i dels pasturatges estivals després del llarg hivern. Hi van participar els membres de la Trobada de Gent Gran del Ripollès, d'uns tres-cents components, encapçalats pel President del Consell Comarcal, Il·lm. Sr. Joan Manso, i per la Il·lma. Sra. Immaculada Constans, Alcaldessa de Queralbs.

La Coral de Camprodon, que celebra el trentè aniversari de la seva fundació, va fer una ofrena musical a la Mare de Déu de Núria, i va solemnitzar la Missa a la Basílica, oficiada per Mn. Joan Perera, Capellà custodi del Santuari i concelebrada per Mn. Joaquim Cebrián, Rector de Ribes de Freser, i per Mn. Fermí Manteca, Rector de Torà.

La Vall del Llobregós (municipi de Torà) i Núria (municipi de Queralbs) estan agermanades des de fa dos anys, amb motiu de compartir Sant Gil com a patró. El dia de Sant Pere un bon grup de toranesos es van unir a la celebració nurienca, que es va cloure amb la processó cap al llac cantant els Goigs de Sant Pere, i la benedicció de les pastures i de les farinetes i els panets que tot seguit s'ofereixen als pelegrins. També se celebrà l'Aplec Anual dels Amics de Núria, que enguany celebren els seixanta anys de la seva fundació.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

13. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Ez 1,2-5.24-2,1a / Sl 148 / Mt 17, 22-27]. ■ **Urgell**: beats Josep Tàpies i Sala i companys, prevs., mrs. ■ **Lleida**: beats Josep M. Ormo i Seró, religiós, i companys, mrs. Sant Poncià, papa (230-235), exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., considerats mrs. Sant Cassià, mestre mr. a Imola (s. III); santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr.

14. ■ Dimarts [Ez 2,8-3,4 / Sl 118 / Mt 18,1-5.10.12-14]. Sant Maximilià Maria Kolbe (1894-1941),

prevere franciscà conventual i màrtir a Auschwitz; sant Eusebi, prevere romà (s. IV); santa Anastàsia, religiosa viuda.

15. □ Dimecres [Ap 11,19a;12, 1,3-6a.10ab / Sl 44 / 1C 15,20-26 / Lc 1,39-56]. L'Assumpció de la Benaurada Verge Maria (inicialment i a Orient: la Dormició). Sant Tarsici, acòlit mr.

16. ■ Dijous [Ez 12,1-12 / Sl 77 / Mt 18,21-19,1]. Sant Esteve d'Hongria (†1038), rei; sant Roc, de Montpeller, advocat de les malalties infeccioses; santa Serena, emperadriu;

beat Joan de Santa Marta, prev. franciscà i mr. al Japó (1618), de Prades (Baix Camp).

17. ■ Divendres [Ez 16,1-15.60-63 (o bé: Ez 16,59-63) / Sl: Is 12,2-6 / Mt 19,3-12]. Sant Jacint de Polònia, prev. dominicà; santa Beatriu de Silva, vg. franciscana, fund. Concepcionistes a Toledo (1484); sant Eusebi, papa (grec, 309) i mr.; beat Bartolomé Laurel, rel. franciscà, de Mèxic, i mr. (1627) al Japó.

18. ■ Dissabte [Ez 18,1-10.13b. 30-32 / Sl 50 / Mt 19,13-15]. Sant

Agapit, noi mr. (275); santa Helena, emperadriu; beat Manés de Guzmán, prev. dominicà, germà de sant Domènec; sant Patrici, bisbe; beat Nicolau Factor, prev. franciscà de València.

19. ■ Diumenge vinent, XX de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Pr 9, 1-6 / Sl 33 / Ef 5,15-20 / Jo 6,51-58]. Sant Joan Eudes (1601-1680), prev. fund. Eudistes; sant Magí (s. III), ermità a Brufaganya (Conca de Barberà); sant Lluís d'Anjou, bisbe de Tolosa (franciscà).

Diumenge XIX de durant l'any (B)

COMENTARI

«No entristiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat»

Sota la dinastia dels omrides, Israel prospera per la unió de la cultura israelita i la cananea. Però no es pot adorar a la vegada Jahvè i Baal! Elies testimonia la fidelitat al Déu d'Abraham i la defensa dels pobres.

La fenícia *Jezebel*, esposa del rei d'Israel, protegeix els profetes de Baal; trepitja els drets dels pobres i vol exterminar els profetes del Senyor.

Perseguit, *Elies tingué por i fugí per salvar la vida*; arribant a demanar la mort: *Ja n'hi ha prou, Senyor*.

Però un àngel del Senyor el tocà i li digué: «*Aixeca't i menja*»; insistint en què *tens molt de camí a fer*.

Missatge: *Amb la força d'aquell aliment caminà 40 dies i 40 nits fins a l'Horeb, la muntanya de Déu*.

Ja *Is 63,10* deia dels israelites que *es rebel·laren i entristiren el seu esperit sant*. Ara l'Apòstol diu: *No entristiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat*.

De fet la *dolenteria* és l'arrel de tota la sèrie de vicis (*mal humor, mal geni, crits, injúries*). El cristià, més que novetats ètiques, viu la preeminència de l'amor de Déu manifestat en Crist mort i ressuscitat.

Sou fills estimats de Déu: el fet de gràcia de la filiació divina motiva l'exhortació: *Imiteu el vostre Pare*. L'analogia de la semblança del fill als pares justifica la clàssica exhortació: *Sigueu sants perquè Jo, el Senyor, el vostre Déu, sóc sant*.

Ara es concreta la semblança: *Viviu estimant com Crist ens estimà*: la semblança amb Déu té la millor expressió en l'amor als germans com Crist que *s'entregà per nosaltres oferint-se a Déu com a víctima d'olor agradable*.

Insistent en què *els jueus murmuren de Jesús* i que Jesús els diu «*No murmureu*», destaca el paral·lelisme amb la murmuració dels israelites al desert.

Negar-se a creure en Jesús com l'Enviat definitiu del Pare és negar-se a acceptar els signes del Pare Déu.

Ningú no pot venir a mi si no l'atreu el Pare que m'ha enviat: creure en Jesús és entrar en el Misteri del Pare.

A la 1a part del Discurs (v. 23-47) el concepte-clau és «*venir a mi*» amb tensió netament cristològica. A la 2a part (v. 48-58) el concepte-clau és «*menjar el Pa*» amb tensió directament eucarística.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del primer llibre dels Reis (1Re 19,4-8)

En aquell temps, Elies caminà durant un dia pel desert, s'assequé a l'ombra d'una ginestera i demanà la mort, pregant així: «Ja n'hi ha prou, Senyor. Preneu-me la vida; no he de ser més afortunat que els meus pares.» Després s'ajagué sota aquella ginestera i s'adormí. Mentre dormia, un àngel el tocà i li digué: «Aixeca't i menja.» Llavors veié al seu capçal un pa cuit sobre pedres i un cànir d'aigua. Menjà i begué, i s'adormí altra vegada. L'àngel del Senyor el tornà a tocar i li digué: «Aixeca't i menja, que tens molt de camí a fer.» Ell s'aixecà, menjà i begué, i amb la força d'aquell aliment caminà quaranta dies i quaranta nits, fins que arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor*.

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Tots amb mi gloriïqueu el Senyor, / exalcem ple-gats el seu nom. / He demanat al Senyor que em guïés; / ell m'ha escoltat, res no m'espanta. R.

Alceu vers ell la mirada. / Us omplirà de llum; / i no haureu d'abaixar els ulls avergonyits. / Quan els pobres invoquen el Senyor, / els escolta i els salva del perill. R.

Acampa l'àngel del Senyor entorn dels seus fidels per protegir-los. / Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor; / feliç l'home que s'hi refugia. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,30-5,2)

Germans, no entristiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat per reconèixer-vos el dia de la redempció final. Lluny de vosaltres tot malhumor, mal geni, crits, injúries i qualsevol mena de dolenteria. Sigueu bondadosos i compassius els uns amb els altres, i perdoneu-vos tal com Déu us ha perdonat en Crist. Sou fills estimats de Déu: imiteu el vostre Pare; viviu estimant, com el Crist ens estimà; ell s'entregà per nosaltres, oferint-se a Déu com una víctima d'olor agradable.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,41-51)

En aquell temps, els jueus murmuraven de Jesús perquè havia dit que era el pa baixat del cel, i es preguntaven: «Aquest, no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, i ara diu que ha baixat del cel?» Jesús els digué: «No murmureu entre vosaltres. Ningú no pot venir a mi si no l'atreu el Pare que m'ha enviat. I els qui vénen a mi, jo els ressuscitaré el darrer dia. Diu el llibre dels Profetes que tots seran instruïts per Déu. Tots els qui han sentit l'ensenyament del Pare i l'han après vénen a mi. No vull dir que algú hagi vist mai el Pare: només l'ha vist el qui ve de Déu; aquest sí que ha vist el Pare. Us ho dic amb tota veritat: els qui creuen tenen vida eterna. Jo sóc el pa que dona la vida. Els vostres pares, tot i haver menjat el manà en el desert, moriren, però el pa de què jo parlo és aquell que baixa del cel perquè no mori ningú dels qui en mengen. Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meua carn: perquè doni vida al món.»

▶ Lectura del primer libro de los Reyes (1Re 19,4-8)

En aquellos días, Elías anduvo por el desierto una jornada de camino, hasta que, sentándose bajo una retama, imploró la muerte diciendo: «¡Ya es demasiado, Señor! ¡Toma mi vida, pues no soy mejor que mis padres!». Se recostó y quedó dormido bajo la retama, pero un ángel lo tocó y le dijo: «¡Levántate, come!». Miró alrededor y a su cabecera había una torta cocida sobre piedras calientes y un jarro de agua. Comió, bebió y volvió a recostarse. El ángel del Señor volvió por segunda vez, lo tocó y de nuevo dijo: «Levántate y come, pues el camino que te queda es muy largo». Elías se levantó, comió, bebió, y, con la fuerza de aquella comida, caminó cuarenta días y cuarenta noches hasta el Horeb, el monte de Dios.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor*.

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Proclamad conmigo la grandeza del Señor, / ensalcemos juntos su nombre. / Yo consulté al Señor, y me respondió, / me libró de todas mis ansias. R.

Contempladlo, y quedaréis radiantes, / vuestro rostro no se avergonzará. / El afligido invocó al Señor, / él lo escucha y lo salva de sus angustias. R.

El ángel del Señor acampa en torno / a quienes lo temen y los protege. / Gustad y ved qué bueno es el Señor, / dichoso el que se acoge a él. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 4,30-5,2)

Hermanos: No entristezcáis al Espíritu Santo de Dios con que él os ha sellado para el día de la liberación final. Desterrad de vosotros la amargura, la ira, los enfados e insultos y toda la maldad. Sed buenos, comprensivos, perdonándoos unos a otros como Dios os perdonó en Cristo. Sed imitadores de Dios, como hijos queridos, y vivid en el amor como Cristo os amó y se entregó por nosotros a Dios como oblación y víctima de suave olor.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 6,41-51)

En aquel tiempo, los judíos murmuraban de Jesús porque había dicho: «Yo soy el pan bajado del cielo», y decían: «¿No es este Jesús, el hijo de José? ¿No conocemos a su padre y a su madre? ¿Cómo dice ahora que ha bajado del cielo?» Jesús tomó la palabra y les dijo: «No critiquéis. Nadie puede venir a mí si no lo atrae el Padre que me ha enviado. Y yo lo resucitaré en el último día. Está escrito en los profetas: “Serán todos discípulos de Dios.” Todo el que escucha al Padre y aprende, viene a mí. No es que alguien haya visto al Padre, a no ser el que está junto a Dios: ese ha visto al Padre. En verdad, en verdad os digo: el que cree tiene vida eterna. Yo soy el pan de la vida. Vuestros padres comieron en el desierto el maná y murieron: este es el pan que baja del cielo, para que el hombre coma de él y no muera. Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo.»